Դ, 814 — 1888 ՓԵՏՐՎԱՐ 7—8 ՇԲԱԶԱՐ—ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԼՈՒ — 1305 ՀԱՅՈՑ ԹՎԻ ԱՌԸՐ 8 — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ԲԱՐՔ

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ԲԱՐՔ

ԲՈԼՈՐԻԳԻՑԷ ՄԻԼԻՑԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՑԷ ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ ՎԷ ԻԼՄԻՑԷ

ԵԼԵՎԱՄԻ ԿԱՆՉԷԹԱԼ

ԱԳՕՆԷ ԳԻՆԵԱԼԱՐԸ

	12 ԱՌԷԷ	6 ԱՌԷԷ	3 ԱՌԷԷ
ՍԹԱՄՊՈԼ	200 ՂՐ.	105 ՂՐ.	55 ՂՐ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէջիտիէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԵԱԼԱՐԸ

Լինելի, 2նեմ վէ 3ինեմ սահիպ 7 ղրշ. 6
Գիւնեմ սահիպէ 11է 10ք. հա. » 3

Մէկտառը նախնեայա տարը ալենալէր մէնեմանէն գասալու օրունամագ վէ տէրճ օրունմայան էվրաք խատէ օրունմայամագ տարը։

Խարբէխանէսի, Սթամպօլտա Գապալը Ալի ճաատէսինտէ նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մաթպաասընտա տարը։ Գէտիֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլը ՑԻԳԻՐԱՆ ՁԻՎԷԼԷԿԵԱՆՆԵՐԻ միւրաճաաթ օրունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՄԷ

Սթամպօլ, Գալաթա վէ Պէյօղլու թէ։ բաղճ տարընտա միւվէզզիմիզ վասէթասարյա կաղէթալարընը ալմագտա օրան ապօռէլէրիմիզտէն հէր քիմ՝ սէմթինին ուզագլըղընա կէօրէ նիհայէթ ագշամ սաաթ 12յէ գատար կիւնլիք կաղէթասընը ալմայրդ տա եա սաաթ 12էն սոնրա եանօ § էրթէսի կիւնու միւվէզզիմզ կէթէրբէ խէ, գապուլ էյլէմէյիպ բէտտ իմմէսիրէ, վէ քէյֆիյէթի իչի սաթրը պիր մէքթուպլա մաթպաամընը իչար էյլէմէսինի բէճա իսէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱԹԱՆ

Մէսմուաթա կէօրէ, Պուլկարիաթան հիւքիւմէթինին՝ Օսմանը էմ թասարընտան Շագի Բուսլի հուտտունտա ալտրը բուսումին բէնտի իմիրաք իմտիկի մզդտարտան տահա զիյատէ օլտրը սապիթ օլարագ, էմմանէն սուբէթը թագտիրը գրյմէթի իլէ մէսարիֆաթը սա իրէնին թայնի հագգընտա հիւքիւմէթը մէզթիւբ թարաֆընտան կէօմբիւք մէմուրլարընա կէօնտէրիլէն թալիմաթ վէ ճէտվէլլէրին պիրէր նիւսխէի մուսատտագասը էտիրնէ վիլայէթինճէ տէրտէսթ իսլիէրէք Տախիլիյէ նէզարէթինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

* * *

Մալիւմ Գարատաղլըլար իլէ Պուլկարլարը Պուլկաղա նագլ իմիշ օլան Եուկէ նամ ըմմարբէօր վարօրընն գարատանը օրուպ Պապը Զապթիյէտ մէվզուֆ պուլընան Եանի Ամպարիէլօս նամ չախսընն մէմալիքը Օսմանիյէտէն թարար գարարլաշարըրլարագ մէրզուամ՝ Եունան գօնսօլօսխանէսինէ թէսլիմ գէրընմըշ օլմաղլա, կէչէն ճումա կիւնու մէզգիր գօնսօլօսխանէ մարիֆէթիյլէ Բիրլյէ կէօնտէրիլմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Մայիսմաթը տիրէյէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Սիվէյիշ գանալը մուգավէլէնամէսինտէ թասհիհինի թալեպ իմտիկի իչի մատտէն մատտա մէզգիր մուգավէլէնամէնին հավի օլտուղը պիրճիմտէ մէվատտը թաատիլինի թալեպ իմմէքտէ օլուպ, գանալա նէզարէթ իմմէք իւզրէ թէչէքիւլ իտճէճը գօմիսիոնընը բիյասէթինէ թաեին թալեպ օլունան Օսմանը մուրախասընը մէէզունիյէթը վասիյա մալիք օլմասը մատտէսի աէ ճիմէի միմալէպաթտան տը։

ԳՕՆԹ ԳՕՐԹԻՆԻՆ ՎԷՖԱԹԸ

Պու կիւնքի թէլէկրաֆլար սըրասընտա կէօրիլէճէկի վէճէվէ, Իմալրանը Տէրսաատէթ սէֆիրի էսպագ գօնթ Գօրթի՝ պիր վագրմատան պէրու միպիր լա օլարը խասթայրգտան բէհայսպ օլմաղլպ, տիւնքի բազար կիւնու վէֆաթ իմմիշ տիր։

Գօնթը միւշարէյէտ՝ պիր խայլի սէնէլէր Տէրսաատէթտէ իճրան սէֆարէթի էյլէտիլտէն սոնրա, պունտան իքի սէնէ գատար ագտէմ պուրատան Լօնտրա Իմալիան սէֆարէթինէ թայնն օրնմիշ իսէ տէ, Ֆըրանսա վէ Ինկիլթէրա արասընտա ախիրէն ագտ օրնան Սիվէյիշ գանալը մուգավէլէնամէսինտէն տօլայը մէմուրիյէթը մէզգիրէտէն աղ իտիլմիշ, վէ իչթէ պու սէպէպտէն նաչի Իթալիա ըէիսը վիւքէլասը Մ. Գրիսբի իլէ գօնթ Գօրթի արասընտա պէօյիւք պիր ղըտտիյէթ հաբլ օլմուշ տը։

Գօնթ Գօրթինին վէֆաթյլա Իթալիա՝ պէօյիւք պիր տիրլօմաթ զայպ իմմիշ, վէ Մ. Գրիսբի տէ պիր խասիմտէն գուրթուլմըշ տը։

հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ տիվէլը մուազզամանը թէտարիքաթը հարպիյէրինէ մէպնի քէնտիսի տախի Արնավուտ.ըդ սէվահիրլինի թահգիմ իչին պաղը թէտապիրը ասքէրիյէ իմթիհսագրնա գարար վէրմիշ, վէ իյնապը իճրասը իչին Պապը Սէրասքէրիտէն Արնավուտլըղա մէմուրինը մախսուսէ իրսալ գըլընմըշ տը։

Պուգրէչտէն չէհրիմիզէ վիւրուտ իտէն խուսուսի խապէրլէրէ կէօրէ, Աւսթրիա տէվլէթի՝ Բուսիանըն Բուսանիատան ասքէր կէչիրտիկի թագտիրտէ պու խուսուսը սէպէպը հարպատա իտէճէյինէ տաբը Բուսանիա հիւքիւմէթինէ թէէմնամթ գամիյէ իմա էյլէմիշ, վէ Բուսանիանըն սիւմթէթիգ տէվլէթլէր մուվաճէհէսինտէ հիչ պիր վաղիֆէ վէ թէահհիւտի պուլընմատըղընը տախի պիլտիրմիշ տիր։

Բուսանիա հիւքիւմէթի՝ եէնիտէն 3—4 ալայ սիւվարի թէրթիպ իտուպ Պէսարապիա հուտուտունա սէվգ իմմիշ տիր։ հիւքիւմէթը միշարէլէյյա՝ Կալաց թէրանէսխոտէքի ամէլէրի իքի միպինէ իպլաղ իմմիշ վէ եէնիտէն պաղը թօր տուպարը սաթը ալմայա գարար վէրմիշ տիր։

Մահքէմէի թէմիզ պաշ միւտտաիի ումումիսի Բիղա պէյ հազրէթլէրի՝ Շամա միվասէլէթլէ հատխէի մալիսմէ հագգընտա թահգիգաթա իպթիտար իմմիշ, վէ թահգիգաթը վագրասընտան մագամը Սատարէթէ բէյտէրբէյ մալիսմաթ վէրմէքտէ իմիշ։

Ֆրանսա սէֆարէթի միսթէչըը Մ. Իմպէռ տախի 4 կիւն էվվէլ Շամա միվասէլէթ իտէրէք, վալիի վիլայէթի վէ միրը միւշարէյէտ իլէ կէօրիւշիւշ տիր։

Բիղա պէյ հազրէթլէրի՝ Շամտաքի հատխէյի վէ Պէյրութտա զուհուր իմտիկինի եազտարդըմը արպէտտը թահգիգ իմտիքտէն սոնրա, Պէյրութի վիլայէթի թէչիրմաթընն սուբէթը իճրասը հագգընտա տախի թահգիգատ իճրա իտէճէք տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, Տույունը Ումումիյէ իտարէ մէճլիսինտէ պիր միւտտէթտէն պէրու ճէրէյան իտէն միւզաքէրատ, վէ Ֆրանսանըն Մոնբէլիյէ չէհրինտէ պուլընան իրէք եէթիշտիրմէյէ մախսուս մէքթէպտէն միւտիրի Մ. Մալլօ իլէ ճէրէյան իտէն մուխապէրատ նէթիճէսինտէ Պրուսատա իրէք պէօճէյի եէթիշտիրմէք ֆէնընին էհալիյէ սուբէթը միւքէմմէլէտէ թէտրիսի մագսէտիյէ մէսարիֆի Տույունը Ումումիյէ իտարէսի թարաֆընտան թէսվիյէ օլընմագ շարթը իլէ պիր մէքթէպ քիչատը գարարլաշարրըմը տրը։

Պու մէքթէպտէն միւտիրիյէթինէ՝ Մ. Մայլօնը թավսիյէսի իւզէրինէ Քիչիք Զէքմէճէտէ վագր չիֆթիքը հիւմայուն միւտիրը սանիսի Թորգոմեան Գէորգ էֆէնտի թայնն օրընարագ մամմալէյէնին իչպու մէմուրիյէթի՝ ճանիպը հիւքիւմէթը Սէնիյէտէն թաստիգ պուլրըրմը տը։

Թորգոմեան Գէորգ էֆէնտինին՝ էմրը զըրաաթա խրտէմթը ազիմէսի սէպագաթ իմմիշ օլտրընտան, իչպու մէմուրիյէթէ թայնի բէք խապէրլի օլմուշ տը։

Մըսրրա խտաալ օլընան էճնէպի թիթիւնէրինտէն տօլայր Բէժի շիրքէթինէ վագը օլան զարարա մուդապլի Տույունը Ումումիյէ իտարէսի ճանիպլինտէ մուվագգաթէն Բէժի շիրքէթինէ պիր մըգտար մէպլաղ իմմասը՝ պունտան իքի սէնէ ագտէմ Մէարիֆի նազրը Միւնիֆ բաշա հազրէթլէրէնին թահգիգ իրիասէթինտէ թէշէքքիւլ իտէն պիր գոմիսիոնտա գարարլաշարրըմը օլտրը մալիսմ տիր։

Մէսմուաթա կէօրէ, մէպլաղը մէզգուրը իթթարընա 3 սէնէ տահա տէվամ օրընմագ խուսուսընտա պու քէրրէ Բէժի շիրքէթիյէ Տույունը Ումումիյէ իտարէսի պէյնինտէ պիր իմթիլաֆ հաբլ օլմուշ, վէ պու պապտէ թանդիմ օրընան մուգավէլէնամէ՝ պէրաի թաստիգ Մալիյէ Նէզարէթինէ իրսալ գըլընմըշ օլմաղլա, մէքքիւր մուգավէլէնամէ էլեէվմ նէզարէթը միշարէյէյհաճա տէրտէսթը թէտգիգ օլուպ պու մէսէլէ՝ մեճլիսը խասսը վիւքէյատա մէվգրի միզարէրէյէ վաղ օլընտրգտան սոնրա Բէժի շիրքէթինէ ճէվապ վէրիլէճէք տիր։

Նաֆիա վէ Թիճարէթ Նէզարէթի՝ 7 այտան պէրու ինչաաթը խիթամ պուլմուշ օլան վէ Պուլկարիսթան

խաթլարընն հէնուզ խիթամ պուլմամաը հասէպիյլէ իշլէմէյէ պաշլայմայան Իւսքիւպ-Վրանիա վէ Սարբիպէյ-Վագարէլ խաթիսագ խաթլարընն հիւսնիւ մուհաֆազասը վէ սթաստօնլարընն խարապ իտիմմէսի իչին Ինչաաթ գումբանեասընա եէվմի 1000 ֆրանգ իմա իմմէյէ մուվաֆագաթ իմմիշ տիր։

ԹԷԼԷԳՐԱՖ

Լօնտրա 18 փետր.

Մէճլիսը մէպուսան՝ Դրալիցայա թագտիմ օրընաճագ թէչէքքիւրամէ լայիհասընտա, իսլահաթ հագգընտա թաատիլաթ իճրասընա տաիր Իրլանտա մէպուսը Մ. Բարնէլին վագը օլան թէչլիֆինի 229 ըէյէ գարշը 317 ըէյ իլէ ըէտտ իմմիշ տիր։

Բարիզ 18 փետր.

Մ. Տըլաբօրթ՝ միսթէմիքթաթ ումուրը նէզարէթի միսթէշարլըղընա նասպ օրընմըշ տը։

Գոնկո վալիսի Մ. Պրաձա՝ պիր թէլէկրաֆ քէշիսթ իտէրէք, սէյհահ Սթանլէյին՝ էմին բաշա նէզտիկէ վարմաղա մուվաֆֆագ օլտրը վէ Մըսրը թարիգիյէ ավտէթ իտէճէկի լումիտ օլընարդընը իչար էյլէմիշտիր։

Բոմա 19 փետր.

Իթալիանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի էսպագ գօնթ Գօրթի՝ պու կիւն վէֆաթ իմմիշ տիր։

Ռիո-Ռէր

(Թուրկէստ մախսուս թէլէկրաֆ)

Լօնտրա 18 փետր.

Բարլամէնթօնըն մէպուսան տարէսինտէ Գրալիցանըն նումէգրնա ճէվապէն թագտիմ՝ օրունաճագ օրան թէչէքքիւրնամէ լայիհասընտա Մ. Բառնէլ թարաֆընտան վագը օլան թէչլիֆին գագուլի իչին 229 ըէյ վէ ատէմը դապուլի իչին 317 ըէյ վերիլէրէք, էքսէրիյէթը արա իլէ ըէտտ օրունմըշ տը։ Իշպու միւպահասա հէնկեամընտա մալիյէ նազրը Մ. Կոյէն՝ Մ. Կրատտսթօնընն Իրլանտա էրպապը հէյճանընը թասահուպ իմմէսի՝ սապրգ պիր ըէիսը վիւքէլայա զայրը լայրգ օլտուղընը պէյան իմմիշ տիր։

ԻՍԿԻՍԻՍՈՐ ՀԱՐԻԳԶԷՏԷԿԵԱՆԸ

Իսկիւտար հարիգզէտէկեանը հագգընտա պիտիրիշ պուլրըլան ի անամ իչին տիւն Իսկիւտարտա Եէնի մահալլէսէ էրմէնի վէ Բուսֆբիսէլէրինտէ թէչէքքիւր տուալարը օգունմուշ տը։

Պու տուալարտա Իսկիւտար միւթէասրրքիր Պահրի բաշա հազրէթլէրի իլէ ժանտարմա գօմանտանը Հաճի Բաքի պէյ, գօմիսէր Վէհպի էֆէնտի, պէյլէտիյէ, բօլիս վէ ժանտարմա մէմուր վէ զապթիանը հաղրը օլտրգլարը կիպի, Էրմէնի վէ Բում ըէհապիրի վէ իքի քիլիսէտէ 4-5000 գատար էհալի հաղրը պուլընմըշլար տը։

Պու ըէսմէյէտէ Պահրի բաշա հազրէթլէրի՝ մէտայիհը հազրէթը Բատիշահլիի հավի պիր նումէգ իրատ էյլէտիկի կիպի, ըէհապէն վէ սաիրէ թարաֆընտան տախի նումէգլար իրատ իտիլմիշ վէ չօճուգլար՝ էվսաֆը հազրէթը Բատիշահլիի հավի շիրքլէր թէղանի իմմիշլէրտիր։

ՁՈՒՃԱՌ ԷՐԹԷՍԻ ԿԷՁԷՔԻ

ՊՕՐԱ

Կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի չէհրիմիզէ սաաթ 2 բատտէլէրինտէ պաշլայան պօրա կէճէ սաաթ 8տէ քէսպը չիտտէթ իտէրէք սաաթ 11է գատար տէվամ իլէ օ արա կէլէն սաղանագ պիր եաղմուրտան քէսպը սիւքիւն իմմիշ վէ պաղը խասարաթ վէ թէլէֆաթը մուճիպ օլմուշ տը։

Ցէրունը քէօբրիս սուլարը գապարըպ, Գասրմաչա իսկէլէսի իլէ սաիր պաղը իսկէլէլէրի սու պասմիշ վէ Պօղազ իչինտէ հիսապսըզ պալըգլար գարայա վուրմուշ տը։

Տօլմա պաղչէ սահիլինտէ 1 սաման գայրը, Օրթաքէօյտէ 2 գայրգ, Ֆէնէր պաղչէսինտէ 1 չէքտիրմէ, Գումգաբու սահիլինտէ 6 պալըգ գայրը, Եէնի գաբուտա 2 սանտալ վէ 1 պալըգ գայրը, Գատրքէօյունտէ 2 մավունա, 12 թօնէլաթօլրգ պիր քէսմիւր կէմիսի, վէ 1 ալթէչ գայրը, Իսկիւտարտա 1 մավունա վէ 1 ալթէչ գայրը չիքէսթ վէ զարգ օլտրգլարը կիպի, գարատա տախի պիր խայլի էսքի տուվար վէ թախթա բէրտէլէր վէ սէրվի վէ սաիր աղաճլար երգրլրպ խասարաթը քիւլլիյէ վուգուա կէլմիշ տիր։

Քէզալիք մահքէմէսիւք խապէր ալտրըմրզա կէօրէ, Պէյօղլունտա Պալրգ բազարընտա Թէսթրօ սոգաղընտա պիր շարապճը մաղազասը քիչատ իմմիշ օլան Ֆրանսրզը Մ. Ֆիսէվլանտ նամ քիմսէնին՝ մէզքիւր մաղազանը արգա տուվարընը տէրտիրէրէք պիր օտա հալինտէ ինչա իմտիրմիշ վէ տէրուինտէ պիր թագմ աղը էշեա վաղ իմմիշ օլտուղը թարացա՝ մէզքիւր չիտտէմլի պօրա էսնասընտա թահքընտա պուլընան Քիւչիւքեան պիրատէլէրին էճզա տէրօղլիմօսը իւզէրինէ երգըլարագ մէզքիւր տէրօղլիմօնը տախի թավանը երգըլմըշ, վէ մէզքիւր օտա հալինտէքի թարացա իչինտէ ուլամագտա օլան Մ. Ֆիսէվլանտը 11 եաշընտա պիր գըզը իլէ 9 եաշընտա պիր օղլու երգընմը ալթընտա գալարագ թէլէֆ օլմուշլարը։ Մէզքիւր տէրօղլիմօնը պէքճիսի իսէ սալիմէն գուրթարըլմըշ տը։

Մէրգուման չօճուգլարը ճէնազէսի պու կիւն սաաթ 11տէ դալտրըլաճագ տը։

ԷՎՐՕՐԱ ԲՕՍԹԱՍԸ

Էվրօրա 'բօսթասը՝ 3—4 տէֆա մունթազամ սուբէթտէ վիւրուտ իմտիրատէն սօնրա պու կիւն երնէ մանիայէ ուղրամը տը։

Պերմիւթաս պու սապաշ Տէրսաատէթէ վիւրուտի միւնթազէր օլան Վարնա վարօրը՝ պու կիւն շէհրիմիզէ կէլմէյէճէկինտէն, Եվրօրա բօսթասը տախի պիրթապ ախը օլունամայաճագ տը։

Մէսմուաթա կէօրէ, պու թէէխիւրէ սէպէպ՝ Թունանըն եէնիտէն տօնմուշ օլմասը իմի։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Բաթէնթա նիզամնամէսինին մէզգրի իճրայէ վազընա տաիր պու քէրրէ սաորը օլան իրատէի Սէնիյէ իւզէրինէ թէչքիլի լաղրմ կէլէն մէճլիսը իտարէ մայէթինէ ալընճագ քեաթիյլէր՝ մէզքիւր նիզամնամէնին մէզգրի իճրայէ վազընան սօնրա պիրթապ իչէրի ազալաճագ օրան տէվարը պէէտտիյէ մէմուրլարընան ինթիխապ օլունճագ իմիշ։

Մէզքիւր իտարէ մէճլիսի՝ Մաղճար պէյ հազրէթլէրինին թահքիր ըիսասէթինտէ օլարագ Տիվանը Մուհասեպաթ ազասընտան Սագըզ Յովհաննէս էֆէնտի, Պրուսա մալիյէ միւֆէթթիշի սապրգ Թալիտ, վէ պիրինճի մահքէմէի թիճարէթ ըէիսի սապրգ Ռիֆաթ պէյլէր հազարաթը իլէ, Մ. Պ. Թուպինի, Մ. Ժ. Ուիթալ վէ Մ. Տիւտտէն միւրէքքէպ օլտուղը թահգիգաթը ախիրէտէն տը։

Բաթէնթա նիզամնամէսինին իճրասը ազբպինտէ եանաք թէղբէրէսի գալգարագ պու եիւզտէն Շէհր էմանէթի պիւտժէսինտէ 5,865,000 ղրթէնագուս վուգուա կէլէճէյինտէն, պու աչրընն գարատրմասը իչին պաղը թէտապիր իմթիխազը՝ հիւքիւմէթը Սէնիյէճէ թէղէքքիւր իտիլմէքտէ օլտրը իչտիրմիշ տիր։

—Նահիյէ միւտիրլիկի վէ թահրիրաթ միւտիրլիկի իլէ գալմագամլըղ արայանլար կիւնտէն կիւնէ զիյատէլէշմէքտէ վէ Մէքթէպը Միւլքիյէտէն տախի պիր չօգ մէմուրինն եէթիշմէքտէ օլտրըղընան, պատէմա իմմիհանա գապուլ օրընճագ օլանլար հագգընտա պիր թագրմ միհիմ շարթլար վազը իլէ միւրաճաաթ իտէնլէրին մըգտարը ազալթըլմասը՝ ինթիխապը մէմուրին զամիսիօնընճա գարարլաշարրըրմը տը։

—Բօսթա իմթիհան մուգավէլէ վէ Նիզամնամէլէրի մուճիպլինճէ, վիլայաթտան մէմալիքը Իրանիյէտէ պուլընան սալթանաթը Սէնիյէ մէմուրլարընա կէօնտէրիլէճէք մէքթուպլար իչին ալէլուսուլ բօսթա իճրէթի վէրիլմէսի լազրմ կէլէճէք յի՝ Տախիլիյէ նէզարէթինէ լազրմ կէլէնլէրէ պիլտիրիլմիշ տիր։

—Էրմէնիճէ թագ օլընըպ տէրտէսթ օրընան Սեւ-Նամնտաքի բիսալէի մէվգուէթէնին միւնտէրիճաթը մուզիրրէսինէ մէպնի մէմալիքը Շահանէյ տուխուլ վէ ինթիշարը՝ Տախիլիյէ նէզարէթինտէն մէն իլէ քէյֆիյէթի հէր թարաֆա էմր օլընմըշ տը։

Թուրէյին Սեւ-տէյու զիքը իմտիկի կաղէթանընն՝ Լօնտրատա նէշր օլընան Հնչակ նամ մուզիրը կաղէթա օլմասը մէմհէմիլ տիր։

—Կէչէն ճումա կէճէսի Սթամպօլտա Զարշամպա ճիվարընտա պիր Իսլամ գարբրընն խանէսինէ խըրսըզլար կիրէրէք պիր խայը նագտ իլէ 1000 լիրալագ էմիրէյէ սանտըղը սէնէտարթընը չամշլար խէ տէ, մէրգուման խրսըզլար մուալիսէրէն տէրտէսթ օրընմըշլար տը։

—Ալթընճը Տարբէի պէյլէտիյէ միւտիրի Պլագ պէյ վէ Սթամպօլ բօլիս միւտիրի Ակեահ էֆէնտի հագարաթը՝ տիւն մագամը Սատարէթէ ճէլպ պուլրըլարագ, քէնտիլէրինէ պաղը էմրլէր վէրիլմիշ տիր։

—Լիման տաիրէսի գարատանլարընտան եիւզպաշը Ռէշիտ, Եագուպ վէ Մահմուտ էֆէնտիլէր իլէ միւլազիմ Բաղիպ էֆէնտիյէ՝ ճան գուրթարմագ խուսուսընտա սէպպաթ իտէն սայ ու զայրէթլէրինէ միւքաֆաթէն պիրէր գրթա ճան գուրթարան միտալեասը իհսան պուլրըլմըշ տը։

—Ատիյէ նազրը ճէվտէթ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան պու քէրրէ բուէսաի մէհաբիմէ պիր թէզքէրէ եազրլարագ, սէմուրիին վէ քէթէպէնին վագթը մուայէնինտէ պէհմէհալ իշլերի պաշընտա պուլընմալարը էքիսէն թէնպիհ գըլընմըշ տը։

—Մահքէմէի իսթինաֆ թիճարէթ գրոմը ազասընտան Ահմէտ պէյ՝ 1700 ղրուշ մաաշա թէգաիւտ պուլրըրմը տը։

—Եավէրանը Շահանէտէն Ահմէտ բաշա հազրէթլէրինին պիր հաֆթատան պէրու խասթա եաթմագտա օյտրը, վէ ախիրէն նամիզաճ օլան Շուրաի Տէվլէթ ըէիսի Արիֆի բաշա հազրէթլէրինին պու քէրրէ քէսպը աֆիյէթ էյլէտիկի մէսմու տը։

—Պանգ տր Գօնթանթինօրլրընն միւտիրի Մ. Գօրօնէօ իլէ Սօսիէթէ Օթման պանգասը մէմուրլարընան Մ. Էվենինտս՝ Էրկէնի մատէնի հազգընտա Մ. Սէրբիէր իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ կէչէն ճումա կիւնու Ամինայա կիմիմիշլէր տիր։

—Գալասի վիլայէթինտէքեաին «պօրտրիմ» մատէնէլէրի իմիհյազ գումբանեասը թարաֆընտան Լօնտրատա իսրաճ օլընճագ օլան թահվիլաթատան՝ Հանսօն շիրքէթին ալահագլարընա տախի մէզգիր շիրքէթինտէ յինէ մահսուսէն իմա գըլընաճաղը մէրվի տիր։

Պու կիւնքի նիւսխէմիզին թէվճիհաթ սրրասընտա կէօրիւլէճէկի իւղրէ, քիմեակիրը մէշհուր ժօզէֆ Ծանէի էֆ.յէ պու քէրրէ բիւթպէի սանի.յէ սրնքը սանիսի թէվճիհիյլէ 3ինճի բիւթպէտէն պիր գրթա նիշանը զիշանը Օսմանի իհսան պուլրըլմըշ օլմաղլա,էճզաճըլրդ վէ քիմեակիրլիքտէ իպրաղ էլէտիկի մէհարէթը ֆէվգէլատէ իլէ մէմլէքէթինէ իյիա իմմիկի խրտեմաթը սէնաաթքեարանէսինէ միւքեաֆաթէն հէմ բիւթպէ վէ հէմ նիշանը օլարագ պէօյէ պիր իլմիֆաթը ֆէվգէլզայէի Շեհրիրարիյէ մազհարիյէթինտէն տօլայը էֆէնտիի մուամիլէյհի թէպրիք խտէրիզ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամին. Տ. Յարութիւն Սրբազան հազրէթլէրի՝ սօն տէֆաքի խմիթիասընտան պէրու Ազգ. Վարչութիւնը թագրիրլէրինի իր զալամամագտա իրէն, կէչէն բէնճշէնպիհ կիւնիւնտէն պէրու պիճիւմ լէ էվրագ վէ մուհարբրաթը իմզալամազա պաշլամը տը։

Ճումա էրթէսի կիւնիւ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլէրի Պապը Ալիյէ պիլազիմէ, Խարիճիյէ միսթէչը Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրիլէ միւլազաթ իմմիշ տիր։

Տիւնքի բազար կիւնիւ տախի Գրզել թօբրագտա Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինէ պիր խայլի զեվաթ զիյարէթ իմմիշ օլուպ, էզճիւմէ Ռումէլի հիսար քարոզիչի Արժ. Տ. Ամբակում վարդապետ, Տէրսաատէթ Իրան գօնսօլաթսը ժէնէրալ գօնսօլօսը Ազչեան Յովհաննէս Խան հազրէթլէրի, Իզմիր միւթէպէլրանընտան Տիլպէրեան Պօղոս, Խիւր-բիսալէսի սահիպի Պարոնեան Յակոբ, Բաթրիգխանէ Դիւանապետի Թէլեան Բարթող, Էրզինկեանլը Գազանճեան Կիրակոս վէ մախտումը Շէրան, Կիւլպէնկեան Ա-բել, Կիւլպէնկեան Կիւլպէնկ, Յովակիմեան Գառնիկ, Ղազարոսեան Սահակ, Շամոնճեան Լեոն, Գասպար Նէմցէ, Թաշրալը Բաշապէղեան Սարգիս, Բուսիալը Քալանթարեան Դաւիթ, վէ Իզմիրլի ավագաթ Քէշիշեան Մուշեղ էֆէնտիլէր զեվվար միանընտա պուլունմըշլար տը։

Իզմիրեանց մէրհում աղա Յովսէփին վախտէթի մուճիպլինճէ պու սէնէքի ամիսէի նագտիյէնին ախղ ու խմիհսալը իչիւն ամիտէքի ասարը գալէմկէ չիմտիտէն նազարը թէտգիգ ու թագտիրէ վազ օլընմըշ տը։

1.— Աղաբեկեան Մարկոս էֆէնին միճէտտէն թէէլիֆ իմտիկի մուֆասալ թարիխը միլլի (ազգ. պատմութիւն)։

2.— Ալէմանիատա Լայբցիկ չէհրինտէ թալեպէտէն Ռուսիալը Յովհաննէսեան նամ քիմէնէնին՝ Մեսրոպեան (Եանի Երմէնիճէ) հրուֆաթ հագգընտա իճրա իմմիկի թէտգիգաթը հավի պիր բիսալէ,

3.— Անասը Վանը օլուպ Ս. Էջմիածին Գէորգեան ճեմարանը գատիմ չակիրտանընտան պուլընան Փափազեան Աբրահամէս էֆէնին Իրան Երմէնիլէրի հագգընտա դալէմէ ալտրըղը թարիխ։

Գատրքէօյ Արամեան մէքթէպինէ իանէթէն թէրթիպ օլընան պալօ՝ ճումա էրթէսի ագշամը գարիյէի մէզքիւրէ թէսմիսրընտա մահալլի տէլիգանլըլարընտան միւրէթթէպ թէրթիպաթ գօմիթէսինին թահրիր իտարէսինտէ օլտրը հալտէ պիր սուբէթը մունթազամէտ իճրա օրընմըշ տը։

Մէզքիւր թէսթրընն չէնաաը ալընընտա կազտան միւթէչէքքիւլ պիր թուրրա մէշհուտ օլուպ, սայօն տախի Աճէմ խալլարը վէ Օսմանը պայրագլարը իլէ թէղնին խրտիմիշ իտի։

Կէրէք Գատրքէօյտէն վէ կէրէք մահալը սարիէտէն միւթէատտիտ ֆամիլիաալար թէքմիլ լօճալարը իչղալ իմմէքտէ օլտրգլարը կիպի, 800 գատար տախի էհալի հաղրը պուլընմըշ տը։

Հուզզար միանընտա միւթէպէր էճնէպի ֆամիլիաալարը պուլընտրդը կիպի, Գատրքէօյ պէյէտիյէ բէհսի Մաշուգ պէյ իլէ եավէրանը Շահանէտէն պիրի վէ տիկէր պաղը մէմուրին տախի թէչրիֆէ բաղպէթ պույուրմըշլար տը։

Կէճէ սաաթ 4տէ էհալի բէյտէրբէյ թէսթրօյա կէլմէյէ պաշլարգ, սաաթ 5տէ համիտիյէ մարշը յլա զիյնէթ քիչատ օլընմըշ, վէ մէզքիւր մարշը հէր քէս գըյամէն իսմիմա իտուպ, խիթամընտա չէսիտ էլչբրբմալարը ալգըշլանմըշ տը։

Պատէհու բագպարա պաշլանըպ, քէմալը չէվգ ու կէրմի իլէ սապահա գատար տէվամ իմմիշ տիր։

Մէզքիւր իանէ պայօսընն հասըլաթը 250 Օսմանը լիրաը գատար օլտրը թախմին օլընըյօր։

Սէլանիքտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, էլան օրատա պուլընան էր մէնի թէսթրօ գումբանեասը՝ յունվարըն 19ընտա օրաճա պիր թէչէպպիւսը միլլիյէ իանէթէն պիր թէսթրօ օյունը իճրա իմմիշ, վէ պունտան 50 լիրա գատար հասըլախ վագը օլմուշ տը։

ՍԼԵՏԱՆՏԱՆ

ԷՎՎԷԼ ՎԷ ՍՕՆՐԱ

27

ՍՐԻՇԷՐԷՆ ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ

Ալէմանլար տէֆա տէֆա քէնտիլէրի տէ պիհագդէն էքբար էյլէմիշլէր տիր քի, Ժէնէրալ Ֆրօսար բէք մահիրանէ սուրէթտէ հարպ իթտիլի կէպի, մայէթինտէ պուլընան ասաքիր տախի, ճէսուրլըգ վէ գահրամանլըգ ճիհէթինտէ տիւշմէնլէրինի տէ զիյատէսի իլէ հայրէթտէ պրագմըշլար իսի։

Ֆագաթ գրիւբ թօբլարը հէր շէյէ զալէպէ իթտիլէր։

Ժէնէրալ Ֆրօսար հէյ պիր թարաֆտան զէրբէ գատար իմտատ եիւզիւ կէօրմէմիշ օլտուղը հալտէ, եալընըզ քէնտի ինթիսապքէրտէսի օլան մէվգբոր սայէսինտէ, սապահտան ագշամ գարանլըղընա գատար տայանըպ տուրտու։

Անճագ Ալէմանլար, Գրընլ Պայբր մէվգբոընտա եէրլէշտիքլէրինտէ, վէ Ֆրանսըզլար, պիտտէֆաթ իճրա էյլէտիքլէրի շէճիանէ հիւճումբը իլէ անլէրի կէրի սիւրմէյէ միւգթէտիր օլամատըգլարընտա, միւհարէպէյի զայպ իթմիշլէր իսի։

Ֆրանսըզլար, տիկէր թարաֆտան Ալէմանլարընն սաղ ճէնահ ուճունու ֆէնա հալտէ պօզմուշլար վէ անը կէրի սիւրմիշլէր իսի իսէ տէ, Ալէմանլար, եէնիտէն եէնիյէ եէթիշէն իմտատ սայէսինտէ, օ ճիհէթտէն տախի թէքբարէն իլէրի սօգուլմայա պաշլատըլար, վէ օն իւշիւնճիւ գօլ օրտուլարընն բիչտար ֆըրգասը տախի մէյտանը միւհարէպէ զայպ իթմիշլէր իսի։

Ֆրանսըզլար, տիկէր թարաֆտան Ալէմանլարընն սաղ ճէնահ ուճունու ֆէնա հալտէ պօզմուշլար վէ անը կէրի սիւրմիշլէր իսի իսէ տէ, Ալէմանլար, եէնիտէն եէնիյէ եէթիշէն իմտատ սայէսինտէ, օ ճիհէթտէն տախի թէքբարէն իլէրի սօգուլմայա պաշլատըլար, վէ պու հալտէ Ժէնէրալ Ֆրօսար հէր թարաֆտան մուհասէրէ օլունմագ թէհլիքէսինտէ պուլունտըղընա, մարէշալ Պազէնտէն տէ հիչ պիր իմտատ էսէրի կէօրիւնմէմէքտէ իսի։

Իշթէ գարանլըգ պասմայա պաշլատըղը հէնկեամտէ իշլէր պու տէրէճէյէ վարմըշ օլտըղընտան, Ժէնէրալ Ֆրօսար իշիւն, հէնուզ մէյտան պուլունմագտա իքէն բիւճաթ էմրլէրինի վէրմէքտէն պաշգա պիր սէլամէթ թարիգի գալմատը։

Մէց ճատտէսի վէ շըմէնտֆէր թարիգի ատէթա քեամիլէն Ալէմանլարընն թօբլարը հիւքմի թահթընտա պուլունտրգլարընտան, օ ճիհէթտէն պիր իւմիտ գալմատը։ Իսմի Ժէնէրալ Ֆրօսար, անճագ Սարիքամիշէ տօղրու կէրի չէքիլէպիլիր իսի։

Հէման պիթիւն կիւն տէվամ իտէն Սրիշէրէն մուհարէպէսինտէ վագը օլան էն զարայիպ հալլէրտէն պիրիսի չու իսի քի, մարէշալ Պազէն օրտուսընն իւշ ֆրըգալարընտան հէր պիրիսի, մէյտանը մուհարէպէտէն անճագ 9 միլ ուզագլըգտա, վէ Ժէնէրալ Մէթմանըն թէքմիլ ֆրըգասը տախի, անճագ 2 միլլէք պիր մէսաֆէ գատար կէրիտէ պուլունմագտա իսիլէր իսէ տէ, պունլարտան հիչ պիրիսի, Ժէնէրալ Ֆրօսարըն իմտատընա եէթիշմէյէ մուվաֆֆագ օլամատըլար։ Ֆագաթ պունլար տա պիւսպիւթիւն սէպէպսիզ տէյիլէր իսի։

Մարէշալ Պազէն, իմտատա եէթիշմէք էմրի վէրմէմիշ տէյիլ, ֆագաթ պու էմրլէր հիւքմնիզ զալմըշլար իսի։

Պալէատէ զիքր իլէտիրմիշ 3 ֆըրգալար գօմանտանլարը տախի, Ժէնէրալ Ֆրօսարա իմտատա եէթիշմէք իւզրէ մարէշալտան էմր ալմ իլէ տիրլէր։

Ժէնէրալ Մօնթօտօն, մէզգիւր էմրի ալմ իսէր իսէ գէլմէզ Սարկըմինտէն ալէթթաճիլ եօլա չըգտը։ Ֆագաթ 3 ֆրը գատար եօլ ալընըգտան սօնրա, պիրտէն պիրէ օրատա տուրուպ արթըգ իլէրի վարմատը։ Վէ պու թէվագդուճուն սէպէպի նէ օլտըղը տախի ասլա անլաշըլամատը։

Ժէնէրալ Դասթիհեի տախի, զաթէն թօբ սէսինի տույար տույմագ, մարէշալ Պազէնին էմրինէ տէ պէքլէմէքսիզին Բիւթլանժտան եօլա չըգմըշ, ֆագաթ պէտապանթլըգա պագ քի, բէք գաթը օրմանլար թարիգի թուրմըշ "օլտըղընտան, թօբ սէսլէրի զայպ օլմուշ վէ թէքբարէն կէրիյէ ավտէթ իթմէյէ գարար վէրմիշ իսի։

Ժէնէրալը մուսմախլէյհ, եէնէ Բիւլթանժա ավտէթ իթտիրմէտէ, եօլտա սըգլըգ օրմանլարըն վէ պայիրլէրին մէնն իթմիշ օլտըգլարը թօբ սէսլէրինի, տահա զիյատէ չիտտէթլի սուրէթտէ իշիթմէյէ պաշլատը։

Արթըգ պու իքինճի տէֆասընտա, իսթիբար վէ գահրաման Ֆրանսըզ Ժէնէրալը թէքբարէն քէնտի ֆըրգասը էօնիւնէ տիւշէրէք, եէնէ Բիւլթանժտան եօլա տիւշմէ, վէ էօյլէ պիր սիւրաթլա վէ էօյլէ պիր տօղրու վէ այշգ թարիգլէ իլէրի վարմագտա իսի քի, թամՍրիշէրէն մէվգբընընն ասըլ ճան ալմագ նօգթասընա վարմագ իսի։

Ֆագաթ արթըգ իշ իշտէն կէսմիշ, կիճէնին գարանլըղը պասմըշ, վէ բիճաթ իտէն Ժէնէրալ Ֆրօսար իլէ պիր միւշկագաթ հուսուլէ կէթիրմէքլիյին տէ գապիլի գալմամըշ իսի։

Ժէնէրալ Մէթման տախի, պիր թագըմ իլէրի կէրի մէվհումսըզ հարէքէթտէն սօնրա, անճագ Ժէնէրալը Դասթիհեիհին ֆըրգասընա թէսատիւֆ իտէրէք, իքիսի պիրտէն թէքբարէն Բիւթլանժա ավտէթ իթտիլէր, վէ քէնտիլէրի Ժէնէրալ Ֆրօսարա իմտատա եէթիշմէք իւզրէ անը արամայա կիթմիշ իքէն, Ժէնէրալ Ֆրօսար քէնտիսի, բիճաթ իտէն օրտուսընն պիր գըսմը քիւլիսի իլէ, կէլիպ Բիւլթանժտա քէնտիլէրի իլէ պիրլէշտի։

Էլհասըլ մէզգիւր իւշ Ֆրանսըզ ֆըրգասը, վագթինտէ Սրիշէրէնէ եէթիշտիքլէրինտէ Ժէնէրալ Ֆրօսարա պէօյիւք պիր իմտատտա պուլը։ Նապլիոլիրը, վէ պէլքի մուհարէպէնին պախթընը տա թէպպիլ իսէպիլիրլէր իքէն, պիթիւն կիւն, պօշպօշնա օրմանլար վէ պայըրլար արա եէրլէրինտէ պիհուտէյէ վագթ կէչիրմէքտէն պաշգա պիր շէյ եարմայա միւքթէտիր օլամամըշլար իսի։

Ասըլ Մարէշալ Պազէնին Սէնթ Ավօլտաքի օրտուսունտան տախի պիր շըմէնտֆէր գաթարը տօղուսու ասքէր եօլա չըգարըմըշ իքէն, Ժէնէրալ Վօն Կօլցին թօբ պաթարեայրը, Ֆօրպախ արգասընտաքի թէրէլէրտէն մէզքիւր թըրէնի թօբա թուրտուգլարընտան, ծնլար տախի հիչ պիր շէյէ միւգթէտիր օլամագսըզին կէրուլէ ավտէթէ մէճբուր օլմուշլար իսի։

Ալէմանլար, օ կիճէյի Սրիշէրէն թէքէլէրինտէ կէչիրտիլէր։

Մուհարէպէնին էն շիտտէթլի վագթինտէ, թարաֆէյինին գուվվէյի մէվճուտէլէրի շու հալտէ պուլունմագտա իսի։

Ալէմանլարընն գուվվէթի (օսնրատան եէթիշիպ Ֆօրպախա տօղրու իլէրուլէմիշ օլան ծնիւշինճիւ գօլ օրտուսընն բիչտար գօլու տախի սախլտէ օլարագ)

35000 նէֆէր բիատէ վէ սիվարի, 94 բարէ թօբ։

Ֆրանսըզլարըն գուվվէի մէվճուտէլէրի։

38000 նէֆէր բիատէ վէ սիվարի, 72 բարէ թօբ վէ 18 զրթա միթեայեէօղ։

Թարաֆէյինին թէլէֆթաթը տախի շու ալթտէքի սուրէթտէ իսի։

Ալէմանլարընն թէլէֆթաթ, էօլիւ վէ եարալը 225 նէֆէր զապթան, վէ 4650 նէֆէր բիատէ։

Ֆրանսըզլարըն թէլէֆթաթ, էօլիւ վէ եարալը 200 նէֆէր էզապթան, վէ 1880 նէֆէր բիատէ։ 2000 նէֆէր տախի էսիր։

Ալէմանլարընն կէրէք էօլիւ վէ կէրէք եարալը թէլէֆթաթլարը, Ֆրանսըզլարընքինտէն բէք չօգ օլտուղընն սէպէպի, Սրիշէրէն կիպի թէրէլիք պիր մէվգբ իւզէրինէ էօլէսիյէ հիւճում էմմիշ օլտուգլարը իսի։

Ֆրանսըզլարընն նէֆէրաթ թէլէֆինէ զբյասէն բէք քիւլլիյէթլի զապթան թէլէֆթաթընա տիւշար օլմուշ օլտուգլարը տախի, Սրիշէրէն մէվգբընընն միւտաֆասը նէ տէրէճէտէ զահրամանլըգլա իճրա իտիլմիշ օլտուղընը իսպաթ իտէրլէր։

Ժէնէրալ Մէթման տախի, պիր թագըմ իլէրի կէրի մէվհումսըզ հարէքէթտէն սօնրա, անճագ Ժէնէրալը Դասթիհեիհին ֆըրգասընա թէսատիւֆ իտէրէք, իքիսի պիրտէն թէքբարէն Բիւթլանժա ավտէթ իթտիլէր, վէ քէնտիլէրի Ժէնէրալ Ֆրօսարա իմտատա եէթիշմէք իւզրէ անը արամայա կիթմիշ իքէն, Ժէնէրալ Ֆրօսար քէնտիսի, բիճաթ իտէն օրտուսընն պիր գըսմը քիւլիսի իլէ, կէլիպ Բիւլթանժտա քէնտիլէրի իլէ պիրլէշտի։

Էլհասըլ մէզգիւր իւշ Ֆրանսըզ ֆըրգասը, վագթինտէ Սրիշէրէնէ եէթիշտիքլէրինտէ Ժէնէրալ Ֆրօսարա պէօյիւք պիր իմտատտա պուլը։ Նապլիոլիրը, վէ պէլքի մուհարէպէնին պախթընը տա թէպպիլ իսէպիլիրլէր իքէն, պիթիւն կիւն, պօշպօշնա օրմանլար վէ պայըրլար արա եէրլէրինտէ պիհուտէյէ վագթ կէչիրմէքտէն պաշգա պիր շէյ եարմայա միւքթէտիր օլամամըշլար իսի։

Ասըլ Մարէշալ Պազէնին Սէնթ Ավօլտաքի օրտուսունտան տախի պիր շըմէնտֆէր գաթարը տօղուսու ասքէր եօլա չըգարըմըշ իքէն, Ժէնէրալ Վօն Կօլցին թօբ պաթարեայրը, Ֆօրպախ արգասընտաքի թէրէլէրտէն մէզքիւր թըրէնի թօբա թուրտուգլարընտան, ծնլար տախի հիչ պիր շէյէ միւգթէտիր օլամագսըզին կէրուլէ ավտէթէ մէճբուր օլմուշլար իսի։

Ալէմանլար, օ կիճէյի Սրիշէրէն թէքէլէրինտէ կէչիրտիլէր։

Մուհարէպէնին էն շիտտէթլի վագթինտէ, թարաֆէյինին գուվվէյի մէվճուտէլէրի շու հալտէ պուլունմագտա իսի։

Ալէմանլարընն գուվվէթի (օսնրատան եէթիշիպ Ֆօրպախա տօղրու իլէրուլէմիշ օլան ծնիւշինճիւ գօլ օրտուսընն բիչտար գօլու տախի սախլտէ օլարագ)

35000 նէֆէր բիատէ վէ սիվարի, 94 բարէ թօբ։

Ֆրանսըզլարըն գուվվէի մէվճուտէլէրի։

38000 նէֆէր բիատէ վէ սիվարի, 72 բարէ թօբ վէ 18 զրթա միթեայեէօղ։

Թարաֆէյինին թէլէֆթաթը տախի շու ալթտէքի սուրէթտէ իսի։

Ալէմանլարընն թէլէֆթաթ, էօլիւ վէ եարալը 225 նէֆէր զապթան, վէ 4650 նէֆէր բիատէ։

Ֆրանսըզլարըն թէլէֆթաթ, էօլիւ վէ եարալը 200 նէֆէր էզապթան, վէ 1880 նէֆէր բիատէ։ 2000 նէֆէր տախի էսիր։

Ալէմանլարընն կէրէք էօլիւ վէ կէրէք եարալը թէլէֆթաթլարը, Ֆրանսըզլարընքինտէն բէք չօգ օլտուղընն սէպէպի, Սրիշէրէն կիպի թէրէլիք պիր մէվգբ իւզէրինէ էօլէսիյէ հիւճում էմմիշ օլտուգլարը իսի։

Ֆրանսըզլարը

կէճէ Շապան վէ պէն վէ Վէ-լի օղու Մուսթաֆա վէ Ալի օղու Մուսթաֆա տէօրտիւմիւզ պաղէ-պանլարըն գուլիպէսինէ կիմտիք։ Հէրիք պէնի թանրը, պէն տէ լա-թիֆէ օլարադ «եադ ընը» տէմիշ լ-տիմ։ Վէյլի օղու Մուսթաֆա սահիմ զանը իլէ կաղ տէօրտիւ վէ Թու-թուշտրը, չոգ ֆէնա օլտու» տէ-տի։ Գուշ օղուն չու իֆատէսինի միւվաճէհէլէն տախի սէօյլէմիմ։ Ինձէ պէն անլէրին ֆիլիլնի սէօյլէր-ըմ։ Էկէր անլէր տէ պու ֆիլիտէ պէրապէր պուլունտրըմը, պիրիքտէ կիմտիկիմի սէօյլէրլէր իսէ, պէն ճէ-զամա բաղը օլուրըմ, վէ իբիմի քէն-տի էլիմէ չէքէրիմ։ Եօլսա պէն պի-դարը հագգըն մահպուս պուլունը-յօրըմ։ Էկէր հապսըգ պիր իբի ալ օլսա իտի, սիբիլթ էյլէր իտիմ։ ֆագաթ իշ ճինայէթ օլտուղը իշլուն հագիգաթը սէօյլէմէկէ մէճբուրը» տէտիպէնտէնիզ տախի մէրդումը սա-ատէթլու բաշա հաղրէթլէրինին հու-զուրնա կէօթիւրտիմէվ իֆատէսինի արզ էյլէտիմ։ Օսմանաքի իֆատէ-սինի հուզուրը միւթէսաբբրքիտէ տախի պէյան իթմէսիրէ գօմիսիօնը մախսուս նէզարը ալիւրինէ ճէլպ, վէ միւտտաիի ումումի պէյլի տախի չա-զըրըպ, թահրիրէն իֆատէսինին զաթրնա պաշանըլսը։ Պէնտէնիզ տէ օտամա ավտէթ էյլէտիմ։ Քեա-միլ հագգընտաքի մաղիւմաթըմ պունտան իպարէթ օլուպ, Սինօպլը Հիւսէյին հագգընտա օլան մաղիւ-մաթըմա կէլինճէ, անը տախի այրը-ճա արզ էյլէյէյիմ։ Պու վագաատան պիր կիւն սօնրա հասպէյմասրահա նէզարը միւթէսաբբրքիտէ պուլունը-յօր իտիմ։ միւշարէլէյհ հաղրէթլէ-րինին՝ էֆալը մէգբիւրէնին զահիրէ իիրաճը հագգընտա իգտամը բէք չէպտա օլուպ, հէման պունընա իշ-թիղալ իթմէքտէ, պիթիւն պու խուսուս իշլուն սարքը զիհն իթմէք-տէ պուլընտրզլարընտան, պէնտէնի-զէ խիթապէն «մուխպիր Սիւլէյման՝ Սինօպլը հիւսէյինտէն բիվայէթլէն պաղը մաղիւմաթ խապէր վէրիյօր, հիւսէյին իլէ Մուսթաֆա վէ Շապանըն վագաատան պիր կիւն էվվէլ պիրէշտիքէրինի սէօյլէ-յօր։ հալ պու քի, հիւսէյին ինքեարա իսրար էյլէյօր։ հայտէ չունը կէթիրինիզ, պիր աղ տահա նասիհաթ իտէլիմ։ պէքի մաղիւմա-թընը պէյանա բաղի օլուր» պու-յուրբլար։ Իմիթալէն լիլ էմր մեր-գումը հուզուրը միւշարէլէյհէ կէօ-թիւրտիմ։ Էրէյիճէ պիր զէման ուղրաշբլար իսէ տէ, մերգում չու ճինայէթ իշինտէ գաթան մաղիւմա-թը օլմատըղընը իսրար իլէ ինքեար-տա սէպաթ իթտի։ Բաշա հաղրէթ-լերէ՝ պէնթէքբար թէվգիֆինի էմր իթմէսինէ, պէնտէնիզ «Էֆէնտիմ, պիր աղ միւսաատէ պուլուրընը, աշաղրտա պիր աղ իսթիրահաթ իթ-սին, թէֆէքքիր իթսին քի, սէօյ-լէյէճէյի սէօզ քէնտի հագգընտա խարբզ օլմագտան պաշգա հաթ-թա նաֆի տիր» տէտիմ։ Միւսաա-տէ պուլուրմալարը իւգէրինէ Հիւ-սէյինի ալարադ, քէնտի օտամա ավտէթ էյլէտիմ վէ օրատա տա օ-թուրտուրարադ պիր խայլի նա-սիհաթ տահա էյլէյէրէք, քէթմ իթմէքտէ օլտուղը մաղիւմաթր-նընն պիղճէ մաղիւմ օլտուղընը իսպաթ իչիւն էվվէլ էմրտէ օ կիւն Սիւլէյման հապտան չրգտրը զէ-ման քէնտիսինէ Հասան չավուշըն գահվէսինտէ կէօրիւշիւպ կէօրիւշմէ-տիկինի սիւվալ իլէ, «էկէր պիրէշմէ-ղը տէր իսէն, պիրէշտիկինիզի կէօ-բէնէր իլէ իսպաթ իտէրէր, սէն եա-լանճը գալրբրնը պիլախէրէ պէէքի տէ չէրիքը ճինայէթ զանն օլընբրսրն» տէտիմ։ Սիւլէյման իլէ պիրէշտիկի-նի ինքեար իթմէսի, «էվվէլ պիր-լէշտիք» տէտի։ Բէք ալէա, մատամ քի, պիրէշտիկինի իգրար իտէյօր-սընն սանա ասլա մաղարբաթը օլմա-յան պիր զանը նէ՞ իչիւն ինքեար իտէյօրսընն» տէտիմ։ «Զանն նէ տիր» տէտի։ զանն վէ չիւպկէնինէ կիպի պիր չէյ օլարընը թիւրքճէ միսալ-էր իլէ վէ խարիճտէն պիր թագըմ թաթպիգամլա քէնտիսինէ թէֆ-հիմ իթմիմ։ Եանի Շապան վէ Մուս-թաֆա վէ հիւսէյին պիրլիքտէ պու-լունմըշլար ամմա չու ճինայէթլէն հիր-նը իճրասընտա սէն պիրլիքտէ պու-լունմամրշլին քի, լայզը ըյլա պիլէսին. իշլէթ պու տըր տէյէրէք զիհնինի էրէյիճէ իչէ ալըշտրրտմ։ «էվվէլթ, պէն Սիւլէյման վէ Մուսթաֆա վէ Շապանըն վէ հիւսէյինին պիրլէշ-տիքլէրինի սէօյլէմիշ իտիմ, ամ-մա անլէր եաբտրլար տէտիմ»։ Գէնտէնիզ տախի «նա՞ըլ սէօյլէտին»

տիրէ թէքրար իթտիմ։ «Սիւլէյման հապտան չրգտրը կիւն գահվէյէ կէլտի, կէչմիշ օլա տէնիսիրտէն սոնրա, Սիւլէյման պանա «նէ՞ իչիւն պու ֆէնալրգլար օլաու, պիշարէ մէճբուհա եօտա բաոթ կէլտիմ տէտի, պէն տէ «խապէրիմ՝ եօգ ընը, Մուսթաֆա վէ Շապան վէ հիւսէյին տիւն պիրլէշտիկը, պէլքի անլէր եաբմըշ ընը» տէտիմ։ Եօգսա անլէր եաբտրը տէտիմ» տէտի, վէ չու ի-ֆատէսիրէ մուխպիր Սիւլէյմանին իֆատէսինի թաստիգ վէ Շապանըն եէվմի մէգբիւրտէ Գանտիլլիտէ մեր-գուման իլէ պիրլէշմէլէրի ինքեարը-նա դարշը պիր իգրար օլտրզընտան, պու ճիհէթի միւթէսաբբրքի բաշա հաղրէթլէրինէ իսպաթ իթտիմ։ «Ի-ֆատէսի ալընսրն» պուլուրտրլար, պէնտէնիզ տախի պու պապտէ զապ-թը իֆատէյէ մէմուր գօմիսէր հիւ-սամէտտին վէ չավուշ Ղալիպ Է-ֆէնտիլէրի նէզտը ահիզիյէ ճէլպ իլէ, հիւսէյին ինքեարընը իգրարա թահ-վիլ իթտիկինտէն, իֆատէսինի ալամ-լարընը սէօյլէտիմ։ Մուսթաֆէյհիմ տախի պէնիմ օտամոա իֆատէսինի ալարընը։ (Տեվամ)

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ ՊՈՒԼԸՆԱՆ ԵԷՐԻ ՎԷ ԷՃՆԷՊԻ ԱԹԸՊՊԱ ՎԷ ԷՃԶԱՃԸԼԱՐԸՆ

ԱՀՎԱԼԻ

Մուխալիֆը Նիզամ օլարադ քիւ-շատ օլընմըշ օլան էճզախանէլէրին մրգտարը։

(Ճ՝ՈՒՄԱ ԿԻՆԻԼ ՆԻՍԻԷԴԼԷՆ ԳԵՎՄ)

Էճզաճըլըգ խտէնէր հագգընտա 1279 սէնէսի չէհրը ճէմազի իլ ալարընը 7սի թարիխկէ վագ ու թէէսիս պուլրըլան Նիզամիամէնին պիրինճի պէնտիսինէ մէգ-թէպը Թըպպէյէի Շահանէ վէ եախօտ էվրօբա մէքեմթիպի թարաֆընտան եէտինտէ սբէշար ուսթաբը տիրլօմասը օլմատրգճա վէ եախօտ Մէքթէպը մէգ-քիւր թարաֆընտան վէրիլմիշ պիր նի-զամնամէի մախսուս պուլընմատրգճա հիշ պիր քիմէնին էճզաճը տիւքքենը քիւշատ էյլէմէկէ վէ հիշ պիր իլաճ եաբ-մաղա սէլահիյէթի օլամայաճաղը զիքր ու պէյան օլընմըշ օլտրը հալտէ, պիլա տիրլօմա բէք ջոգ քէսսին խօտպէլթօտ էճզախանէ քիւշատ խէրէք, իլաճ եաբ-ըպ սաթմագտա օլտրգլարը կէօրիւլ-մէքտէ տիր։

Զիքր օլընան նիզամնամէնին 13ունճի վէ 18ինճի մատտէլէրինտէ էճզաճը տիւքքեանլարընտա պուլընտրրլաճագ ճէմի էճզանընը իւգէրլէրի տրգգաթ վէ իհթիմամ իւգրէ եաքթիալը վէ սընթի սընթի վագ օլընբպ, հեր նէվ ֆէսա-տաթտան արի օլարադ պօզուլմամը վէ քէմալը-յլա մուհափազա օլընմըշ օլտրը, վէ ճէմի էճզաի միւրէքքէպէնին խուլը խուսուսընտա Մէքթէպը Թըպպէյէի Շահանէ թարաֆընտան գապուլ օլը-նան քիթապտա թէրքիպաթը սբէշարի-յէյէ թէվֆիգը հարէքէթ օլընճաղը մուհարէր պուլընտրը սուրէթտ, պունընն աքսի օլարադ մէսէլա պիր գա-վանօղլն ուզերինտէքի եաֆթատտա «միսք բուհը» եազըլմըշ օլտրը հալտէ, օլ գավանօղլն տէրուենինտէ «լէվանթա» պուլընտրը կէօրիւլմէքտէ, վէ թու-բունճ գապուղը եէրինէ չիչէք սույընը իսրիրթօ իլէ գարբշտրարագ, թուրունճ գապուղը բոհը տէյու սաթըլմագտա վէ իմպիքտէն չէքիլմիշ պէրրագ «թափլան սույը» եէրինէ թափլան եազրնը սու իլէ մէգ-ֆ իտէրէք, սիւպիյէ մագամնտա սիւ-բիւլմէքտէ օլտրզընտան, իշթէ պու եօլ-սըզըգլարտան նաշի նիճէ նիճէ ֆէնա-լըգլար կէօրիւլմէքտէ տիր։

Մէգբիւր նիզամնամէնին 16ունճը պէն-ահինտէ, Մէքթէպը Թըպպէյէի Շահանէ-տէ մուգայէտ վէ բէսէն հէր պիր էճ-զախանէտ պուլընանագ ճէտվէլը բէս-միտէ մուհարէր աթըպպա վէ ճէրբա-հէյն վէ պայթարլարտան պիրինին իմ-զաբյա միմզի օլամագճա հիշ պիր բէյճէթա եաբըլըպ վէրիլմէյճէկի միւ-տէրիճ իքէն, պունդարընն էսամխինի միպէյյին պէհէր սէնէ ճէտավիլը բէսմի-սի վէրիլմէտիկի էճիլտէն, կէլէն բէյճէ-թալար՝ քիմէր թարաֆընտան վէրիլ-տիկի պիլինէմէմէքտէ տիր։ Պունընն ի-ջին աթըպպա վէ ճէրբահէյն վէ պայ-թարլարընն չէօհրէթ վէ էսամխինի միւ-պէյյին Մէքթէպը Թըպպէյէի Շահանէ թարաֆընտան պիթթանզիմ էճզաճըլար-ա վէրիլճէէք ճէտավիլը բէսմէյէ խմիլ-ըի հիզասընա նօմէրօլար վագ օլընտրը վէ աթըպպա թարաֆընտան վէրիլճէէք բէյճէթալարա քէնտի նօմէրօլարընը վագ էյլէտէքէրի հալտէ, օլ վէճճէլէ կէլէն բէյճէթալար էճզաճըլար թարաֆընտան մէգբիւր ճէտավէլտէքի նօմէրօլար իլէ թամէպիգ օլընարագ, օլ բէյճէթա հանկը թապիպ թարաֆընտան վէրիլմիշ օլտրը անլաշըլմաճաղը, վէ նօմէրօսը պու-լընմայան բէյճէթալար՝ էճզաճըլար թա-բաֆընտան գապուլ օլընմատրը հալտէ, պիթթապ օլ թապիպ բուխսաթը լազը-մէյի ալմագա մէճպուր խիլմիշ օլտրզ, հէմ պու եիւզտէն ալընաճագ 500 ղրշ-ղայպ օլմամը, վէ հէմ տէ պու սուրէթ՝ հիսանիւ ինզրպաթը մուճիպ օլմուշ օլա-ճաղընտան, պունընն օլ վէճճէլէ նիզամ-նամէյէ տէրճի լազըմէտէն տիր։ Նիզամ-նամէի մէգբիւրընն 17ինճի մատտէսինտէ հէր նէ գատար բէյճէթա եաբըլըպ վէ-րիլիր խէ, հէր բէյճէթայա պիր նօմէրօ վագ իլէ Ումուրը Թըպպէյէ նէզարէթի թարաֆընտան սահ վէ խիզալը օլարադ վէրիլմիշ օլան պիր տէֆթէրէրէ նօմէրօսը նօմէրօսընա գայտ օլընճաղ տըր տէ-յու միսէրրահ իքէն, նէ տէֆթէր էճ-զաճըլարա վէրիլմիշ վէ նէ տէ պու ճի-հէթը լազըմէթ իւլ իթինայա պագըլ-մագտա պուլընմըշ տըր։

(Տեվամ)

ԵՐԳ

Տիրանուէր ընծայութեանն
Սուրբ ողջակէզ 'ի հոտ անոյշ
Յիսնամենին 'ի յոթեւեան
Երկնաւորին բոյր ետ ախորժ
Հայակապին մեծ Լեւոնի։

Զուարթացաւ զեթեր շարժեաց
Պատուէր երկնից Դասապետին
Եւ հանդերձել հանդէս փառաց
Խայտան տարերք ցնծայ երկին
Վիճք դժոխոց սասանեցան։

Ահեղադղորդ շուրջ պար առեալ
Հրարուն սեռիցն զուարթնոց
Էջ բաղմեցաւ ճեմ յօդապար
ՅԱստուածածայրն 'ի Սուրբ Պետրոս
Աստուածային լցաւ փառօք։

Լերինք բարձունք տարերք ամեն
Ահաբեկեալք յակխրոբս կան
Զաչս անքթիթ դարձուցանեն
Զննել զհանդէսն Աստուածական
Եւ հիացեալք աքանչացան։

Զարթեաւ մաքուր Եկեղեցի
Երկնահրաշ պճնեալ զարդու
Իւր փեսային պերճ գեղանի
Ցաջ իւր եղեալ նուիրատու
Եւ գովեցին երկինք երկիր։

Խնդաց անմահն Տէր որոտաց
Կրկնեաց անդէն զանդարձ վճիռ
Եղի զքեզ իշխան ազգաց
Լոյս աշխարհի պետ հոգեկիր
Դոչեաց կամառն ծափահարեալ։

Բուռնք լիցին երկրպագու
Եւ թշնամիքդ հող կերիցեն
Սանձ արկ կորիւն դու առիւծու
Սանդարապետքն սարսեսցին
Կնքեաց զհանդէսն Թռեաւ յեթեր։

Ահա արեգ լուսարփենեան
Տիեզերաց յակէրն ծագեաց
Ճառագայթիւք զերկիր համայն
Ակնարբտիտ լուսաւորեաց
Նոր Սողոմոն վեհ գերիմաստ։

Ահա աստեղք բիւրքք բիւրուց
Բոլորածիր 'ի շող պայծառ
Մարգարտազարդ պերճ ճակատուց
Պարք զնովաւ Ջահ լուսավառ
Գոչեն կեցցէ՛ աշխարհավարն։

Ընդ գեղ լուսոյն արփիաքանչ
Ազգք եւ ազինք յապուշ կրթեալ
Գետք աշխարհաց բացեալ ըզգանձ
Ձօն նուիրեն խնդամտեալ
Գոչեն կեցցէ առիւծն Յուդայ։

Բիւրաւորաց յայն 'ի կոմառ
Մահիկ չքնաղ արեգածին
Շողշողելով 'ի գեղ պայծառ
Միայն ընտրեալդ իւր ծնողին
Շնորհազարդ սուրբ Հայրապետ։

Կաս պերճափառ շուք հանդիսին
Արեւելից փառաց պսակ
Աչք բոլորից 'ի քեզ հայեն
Ակնալարար գեղադիտակ
Կեաց մեծագործ մեր Հայրապետ։

Հայրագորով խանդաղատիւ
Գգուեալ սիրով 'ի քաջ Հովուէն
Ցեռանդն անհուն չքնաղ պարգեւ
Պճնազարդեալ շքեղօրէն
Դարձար առ մեզ յաղթանակաւ։

Իբր աղաւնի արծաթի թեւ
Գեղաղանչիկ մէջք ոսկեղէն
Ճախրասալաց յամպ 'ի թեթեւ
Եկ անձ բաղմեաց իշխանօրէն
Կեցցես յամայր Հովիւդ արթուն։

Սահակ Ծ. Վ. Հաճեան
Ատենադպիր Պատրիարքարանի

Պալատէքի Նաղմէ՝ Էրմէնի Դաթ-օլիք Բաթրիգխանէսի Ատենադպիրի Հաճեան Ցաղ. Սահակ Ծ. վարդա-պետին էսէրը գալէմի օլուպ, Բաթ-րիգ վէ Կաթողիկոս բիւրպէթլու ազարեան էֆէնտի հաղրէթլէրինին Տէրսաատէթ եէվմը վիւրուտընտա կղերանոց շակիրսանը թարաֆը-ան թէղանի օլունմուշ տըր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԹԱՍԹԱՆԷՍԻ

... Խմբագիր Տէր,

Հոդաբարձութիւնս շնորհակալու-թեամբ կը հրատարակէ յունվար ամսոյ նուիրատուաց անունքը.

ԸՆԴՈՒՆԿ ԴՐՈՄ

Մեծապատիւ Տեարք,

Բարեպաշտուհի Տիկին ոմն՝ ձեռամբ Տիգրան էֆէնտի Կիւմիւշկէրտանի	540
Ի Բերա հանգուցեալ բարեյիշատակ Գարագաշեան Յակոբ էֆէնտիի ազնիւ ընտանեացը կողմանէ	540
Սիվրիհիսարի Ս. Եկեղեցւոյ մէջ հաստատեալ գանձանակի հասոյթ՝ ձեռամբ տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ Ատենապետ Մ. Յակոբ էֆէնտի Տ. Ստեփանեանի	513
Մի քանի բարեսէր անձերէ հաւաքեալ՝ ձեռամբ Գրիգոր էֆ. Մարգարեանի՝ վասն Գրիգոր Կարապետեան ուսանողին	300
Թադէոս Մէնզիլճեան	216
Սարգիս Տանիէլեան	108
Բարեսէր ոմն ձեռամբ Յարութիւն էֆ. Սամանճեանի	100
Մկըր Թօգաթլեան, լոգանգանթաճը	54
Ի Գումգարու, Տիգրան Յարութիւնեանի սրճարանէ հացագին նոյեմբեր ամսոյ	20
Յակոբ Մարտիկեան	20
Սաղաթիէլ Նիկողայոսեան	20
	2431

Ազգային վաճառականներէն Մեծ. Երուսում էֆ. Փափազեան, այս անգամ եւս իւր նորածին որդւոյն ծննդեան առթիւ բարեհաճեցաւ նուիրել (10) տասն Օսմանեան ոսկի։

Տրապիզոնի բարեխնամ Առաջնորդ Գեր. Տ. Գարեգին Ս. Եպիսկոպոս Սըրուանձտեանց, 20 զոյգ բամպակէ գուլպա, 8 զոյգ բուրդ գուլպա։

Սիվրիհիսար բարեսէր ազգայիններէ հաւաքեալ Ջանիւք տեղւոյն Պատ. Թաղական Խորհրդոյ Ատենապետ Մ. Յակոբ էֆ. Տ. Ստեփանեանի, 150 զոյգ բուրդ գուլպա։

Յովհաննէս Սթամպուլուեան, 2 ոչխար։

Միհրան Արծիւեան, 1 հորթ։

Նիկողայոս Մուրատեան՝ հացագործ, 1 հորթ։

Հիւանդանոցիս խոհարարապետ Նազարէթ Արապեան, 11 հաւ, 6 բադ։

Սամուէլ Ղ. Պարտիզպանեան, 630 հատ սիկարի թուղթ։

Օհան էֆ. Պաղտատլեան, 3 օրինակ երեք տարուան կազմեալ Սբ.հէրն լրագիր։

Սարգիս Զարֆճեան՝ սափրիչ, 1 սափրչի ֆոչչ, 1 մկրատ։

Ի դիմաց Հոգ. Ազգ. Հիւանդանոցի
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Ֆինէրճեան Մ. Յակոբեան
Կ. Պոլիս 1 փետր. 1888

ԹԻԽՃՃԱՐԻՅԷ

Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը կա-զէթասընտա տթիտէքի ֆէգրալար օ-գունմըշ տըր։

ԻՏՄԱԼԸ ՍԿԶԲ

Սէնէնին պիտայէթինտէն պէրու մուամէլաթը թիւճարիյէնին պիր սի-յագտա տէվէրմանը՝ զէմանըն խա-սախը թապիյէսինտէն օլան թէ-հավվիւլաթա նագիսէ վէրէճէք սուբ-էթտէ տիր։ Բիացամըզտա թիճա-բէթ նօգթաի նաղարընճա հիշ կէր-միէթ միւշահէտէ օլընմամըշ օլտր-զընտան, ահվալը թիւճճարիյէ բէք տէ մուճիպը խօշնուտի տէրէճէտէ տէյիլ իսէ տէ, բէք տէ օլ գատար թէէսսիֆի ճալիպ պիր սուրէթտէ օլամատըզընտան, խսիդպալէ ինթի-զար օլընմագ լազըմ տըր։

Պու հաֆթա զարֆընտա Պուլկա-րիսթան վէ Շարգի Ռումէլիսէն 35, 000 քիլէ գատար եուհնագ պուղ-տայ կէլմիշ վէ բիացամզտա 3000 քիլէ գատար սաթըլմըշ վէ ֆիյաթը տախի պէհէր քիլէտէ 10 բարա գա-տար թէէզզիւլ իթմիշ տիր։ Ուն ֆիյաթը պէհէր չուվալտա 40 բարա գատար թէէտէնի էյլէմիշ վէ պու-տա պիր գաչ հաֆթատան պէրու սարֆիյաթը տախիպէյ իչիւն իշթի-բա օլունան քէսիր իւլ մըգտար պուղտայը ֆապրիգալարտա էօրիս-տիլէրէք մէվճուտ ուն մըգտարընը թէզաեիւտ իթմէսինտէն իւէրի կէլ-միշ տիր։ Էվվէլքի իճմալիմիզտէ պէ-յան օլունտրը վէճճէլ, թիֆթիգ ֆիյաթընճա 20 բարա գատար պիր թէէտէնի միւշահէտէ օլունմըշ, վէ պու մալին մէվսիմի իսրաճաթը թէ-գարրուպ իթմէքտէ օլտուղը՝ զանն իտիմէքտէ պուլունմըշ տըր։

Պու հաֆթա զարֆընտա պուրա-տա էնգարէ վէ Կէրէտէ մալինտէն Լօնտրա իչիւն պէհէր գըյէսի 14½–14¾ ղրուշա 120 պալեա թիֆթիք, վէ Լօնտրատա տախի 12¾ բէնատան 200–250 պալեա սաթըլմըշ, վէ մահ-սուլը զիյատէ օլաճաղը թախմին իտիտիկինտէն, բիացատա սիւքիւ-նէթ վէ ֆիյաթլարճա թէէտէնի միւ-շահէտէ օլընմըշ տըր։ Ֆիյաթ ճէտ-վէլիմիզտէ կէօրիւլճէյի վէճճ իլէ, խալը իւգէրինէ էրէյիճէ ախզ ու ի-թա վուգու պուլմուշ տըր։

Պու սէնէ գըշ մէվսիմինին չիտ-տէթլէ իճրան հիւքմ իթմէսի՝ Իզմիր վիլայէթինտէ կէյշէն սէնէ գուրագ-լըգ եիւզիւնտէն մէշհուտ օլան խա-սարաթը թամիր իթմիշ օլտրզընտան, կէյլէճէք սէնէ պուզտայ մահսուլընը-սուրէթը միւքէմմէլէյտէ եէթիշէճէյի իւմիտ օլընմագտա, վէ Գօնեա իլէ Ուշագ վէ սահր մահսուլաթ եէթի-շէն մահալլէրտէն ալընան հավատիս-լէր տախի պունը միւէյյէտ պու-լընմագտա տրը։ Եաղմուրը քէս-էրէթլէ նիզուլինտէն բալամութ, դէյթին վէ Իզմիր վիլայէթինտէ եէթիշէն տիկէր պիր թադրմ մահ-սուլաթ տախի միւսթէֆիտ օլմուշ տրը։

Մամաֆիհի Մէնէմէնտէն ալընան շայանը իթիխատ հավատիսլէրէ նա-զարէն, պէյազ գուրթլար՝ սուսամ մահսուլընա իրասը խասաբ իթմիշ վէ պաղը մահալլէրտէ պիշարէ չիֆթիճիլէր՝ եէնիտէն թօխում էքմէ-յէ պաշլամըշ, վէ էսպապը մաս-րուզէտէն տօլայը կէլէճէք սէնէ մահսուլընն թախմինէն 100տէ 15 տէրէճէսինտէ նօգսան օլաճաղը թախմին իտիլմէքտէ պուլընմըշ տրը։

Թիթիւն զըրասթընն կիւնտէն կիւնէ թէրագը իթմէքտէ օլտրզը վէ չիմտիյէ գատար զէր օլընան ա-բաղինին 5000 տէօնիւմտէն իսպարէթ պուլընտրզը վէ պու սէնէ 50–60000 գըյէ թիւթիւն մահսուլը ալընմասը էլթաֆը իշահիյէտէն միւնթազէր ի-տուկի Թիրէտէն եաղըլըյօր։

* * *

Մըսըր իլէ Եունանիսթան պէյնին-տէ եէնի պիր թիճարէթ ահնամէ-սի ագտը իչիւն ճէրէյան իթմէքտէ օլան միւզաքէրաթ խիթամ պուլմագ իւզրէ տիր։ Մէգբիւր ահնամէ իգ-թիգասընճա Եունան թիւթիւնլէրի-նին Մըսըրա խտխալի՝ թէսսիվլ իտի-լէճէյինտէն ;Եունանիսթանտա մահ-սուլը մէգբիւրը եէթիշտիկի մահալ-լէրտէ միւպայասթը քէսիրէ վուգու պուլմուշ, վէ պու սէպէպէ մէպնի թիւթիւն ֆիյաթը՝ հըսս օլունը-պուլմուշ, վէ պու սէպէպէ մէպնի թիւթիւն ֆիյաթը՝ հըսս օլունը-տէրէճէտէ թէրագը իթմիշ տիր։

* * *

Եունան հիւքիւմէթինին՝ եաղընտա տուլուսը ումումիյէսինի թէվ-հիտ (իւնիֆիյէ) իթմէք վէ Լօնտրա սէրմայէտարանընտան պաղըլարընն մուավէնէթիլէ 50 միլիօն ֆրանգ սէրմայէյի պիր զրասթ պանգասը թէէսիս էյլէմէք նիյէթինտէ պու-ունտրզը մերվի տիր։

* * *

Ինկիլթէրանըն 1887 սէնէսի թի-ճարէթը խարիճիյէսի պէր վէճճը աթի տիր։

	Իտ. Լէր.
Իտխալաթ	361,935,006
Իխրաճաթ	280,505,038

1886 սէնէսինէ նիսպէթլէ 1887 սէնէսի զարֆընտա իտխալաթ վէ իխրաճաթտա կէօրիւլէն ֆաղլանըն մըգտարը 24,391,941 Ինկիլիզ լիրասընտան իպարէթ տիր։

* * *

Իթալիանըն 1887 սէնէսի զարֆըն-տա թիճարէթը խարիճիյէսի պէր վէճճը աթի տիր։

	Ֆրանգ
Իտխալաթ	1,498,956,875
Իխրաճաթ	970,218,156

Իտխալաթ ըէսմինին թէզաեիւ-տինտէն տօլայը իտխալաթտա կէօ-րիւլէն ֆաղլա 150 միլիօն ֆրանգ, վէ իխրաճաթրն ֆաղլասը մըգտարը տախի 91 միլիօն ֆրանգ տրը։

ՄԻԽԹԷՖԷՐԻԳԱ.

Ֆրանսա ըէխը ճիւմհուրը սապրգ Մ. Ժիւլ Կրէվինին տամատը մէպու-սանտէն Մ. Վիլսօնը՝ իհզարնամէսին-տէ մուհարբէր օլտուղը իւզրէ կէրէք Գրէսբէն տը լա Ժանիէր իլէ Պէլ-գրէն զարարընա օլարադ Բիպօտս, Տիւպրէօլ վէ հէպէր նամ էշխաս թարաֆընտան իճրա օլընան տօլան-տրրճբլրգլարա, վէ կէրէք Լէկրա-նըն զարարընա օլարադ Մատամ Բաթաձէի թարաֆընտան իճրա օլը-նան տօլանտրրճբլրդա չէրիք մագա-մընտա Բարիզին 10ունճը մահքէմէի ճէզայէսի հուզուրընա իրասլ օլուն-մըշ տրը։ Մ. Վիլսօնըն էֆալը նա-մէրզիյէսի՝ Ֆրանսա ճէզա գանուն-նամէսինին 405ինճի մատտէսինէ մի-թապէգաթ իտուպ, ճէզասը՝ 1 սէ-նէտէն 5 սէնէյէ գատար մահպու-սիյէթ, 50տէն 3000 ֆրանգա գա-տար ճէզայի նագտի վէ 5տէն 10 սէ-նէյէ գատար հուզուգը մէտէնիյէ վէ սիյասիյէտէն մահրումիյէթ տիր։

———

Ինկիլթէրա Բարլամէնթ օսրընն պու տէֆաքի քիւշատը՝ պէօրիւք պիր Ինկիլիզ մէմուրընը ինֆիսալինէ միւ-թէսատիֆ օլը յօր։ Հինտիսթան վալիսի լորտ Տրֆրինին իսթիֆա իթ-մէք նիյէթինտէ պուլընտրզընը կէյշն կիւն եաքմըշ իտիք։ Պու քէրրէ խա-պէր ալընարընա կէօրէ, լորտը մի-շարէյէյհէ՝ մէգբիւր վալիլիք մէմու-րիյէթինի նիզամէն պէշ սէնէ իճրա իտէճէք իքէն, հէնուզ տէօրթ սէնէ օլարընը հալտէ, պաղը էսպապը խու-սուսիյէտէն նաշի իսթիֆա իթմիշ, վէ եէրինէ Գանատա վալիսի լորտ Սթանլէյ տը Բրէսթօն նասպ ու թա-յին օլընմըշ տրը։

ԹԱՀՐԻՐԱԹԸ

ՈՒՄՈՒՄԻՅԷ

Պիլմուհաքէմէ պիր ագաբրն թախ-լիյէսի հագգընտա սատրը օլան հիւքմու իլամին իճրասընտա ալըն-տրզը կիպի, բէսմի գօնթրաթօյա մէրպութ օլուպ տա միւտտէթը ի-ճաբրն խիթամը ճէհէթլէ մահքէ-մէյէ միւբաճաաթ օլունմագսրզին միւճիրին իսպալնամէսի իւգէրինէ թախլիյէսինէ գարար վերիլէն ագաբ իչիւն տախի թախլիյէ խարճը իս-թիֆա օլունըպ օլունմայաճաղը պա-ղը թարաֆտան խսթիֆսար օլուն-մասը իւգէրինէ, քէյֆիյէթ էնճիմէ-նը ատլիյէճէ լէտէրմիւզաքէրէ իճրա խարճլարընա տահիր միւգատտէմա էնճիմէնը մէզբիւր գարարը-յլա թաամիմէն իշար օլունտրզը վէճճէլ, թախլիյէ մէսէլէլէրինտէ բուսուսը թահսիլիյէյէ գըյասէն, մահքէմէ-տէն ալընան խարճը մագթուրն պիր միսլինին խարճը իճրա օլարագ խա-թիֆասը լազըմ կէլէճէկինէ, վէ ըէս-մի գօնթրաթօյա մէրպութ օլարագ, մահքէմէյէ ուղրամագսրզին ուսուլի տահիրէսինտէ տօզրուտան տօզրույա թախլիյէ գըլընճաճագ ագարաթ հագգընտաքի մուամէլէի իճրախյէ-նին տիկէրինտէն ֆարզը օլմասը-նա պինաէն, բէսմի գօնթրաթօյա մէրպութ ագարընն թախլիյէսինտէ տախի տէվարը իճրախյէճէ զիքր օ-լընան խարճը մագթուրն ախզ ու ի-թիֆասը լազըմ կէլէճէկին՝ պու քէրրէ տախի Ազալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսին-տէն պիլճիմէյէ մէհաքիմ իլէ վիլա-յաթ իսթինաֆ միւտտաիի ումումի-միլիքէրէրինէ պաթահրիրաթ էմր ու իշար պուլրըմշ տրը։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Վան վիլայէթի վալիսի Խալիլ բաշա հաղրէթլէրինէ բիւթպէի պալա,

Սէբրալը Հիւսայուն էճզաճըի սա-նիսի Գէքիր էֆէնտիյէ բիւթպէի սա-նիյէ սընթը միւթէսայիզի,

Էվգաֆը հիւսայուն նէզարէթի մէքթուպի օտասընա մէմուր Մէհ-մէտ Կիւլչէն էֆէնտիյէ բիւթպէի սանիյէ սընթը սանիսի,

Գիմեակիր ժօզէֆ Ծանին էֆէն-տիյէ բիւթպէի սանիյէ սընթը սանի-սի թէվճիհիլլէ Յինճի բիւթպէ Օս-մանի նիշանը իհսան պուլրըմշտրը։

Էտիրնէ վիլայէթինտէ Օրթաքէօյ պիտայէթ մահքէմէսի միւտտաիի ումումի մուավինլիկի՝ ճէզաիրը-Պահ-ըը-Սէֆիտ վիլայէթի տախիլինտէ Սիւմպէքի պիտայէթ մահքէմէսի բի-յասէթինտէն միւսթէֆի Սալիհ պէ-յէ,

ճէզաիրը-Պահ-ըը-Սէֆիտ վիլայէ-թինտէ Սիւմպէքի պիտայէթ մահ-քէսէսի բիյասէթի՝ Քէրբէ պիտայէթ մահքէմէսի բիյասէթինտէն միւսթէ-ֆի Սատրգ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլ-ըրմըշ տրը։

* * *

Միւէյյիտ իւլ Միւլք Միրզա Մէհ-մէտ Ալի Խան հաղրէթլէրինէ 1ինճի Մէճիտի,

Տէրսաատէթ հէյէթը իթհամիյէ ըէիսի Էմրուլլահ էֆ. հաղրէթլէրինէ միւճէտտէտէն 2ինճի բիւթպէ Մէ-ճիտի նիշանը իհսան պուլրըմշ տրը։

Տէրսաատէթ Պիտայէթ Սահիպի պէրէնճ ճէզա տարիխի

1303 սէնէսի շուպաթըն (փետր.) 15ինճի բաղար էրմէսի կիւնիւնտէն իթիբարէն Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի պիրինճի ճէզա տաի-ըէսի՝ էյյամը թաթիլիյէտէն մաատա կիւնէրտէ սապահլարը սաաթ 5տէն ադշամ 11է գատար աշրգ օլուպ, 1 սաաթ ասհապը մէսալիհէն իֆա-տէսիյէ արզուհալարընը պիլգա-պուլ ըաաթ 6տա էմրը մուհաքէմէ-յէ միւպաշէրէթ իտիլէճէյի ճիհէթ-լէ, ասհապը մէսալիհէն զիքր օլը-ն

Պու արա Ամինա բոսթա վէ թէ-լէկրաֆ նէզարէթինատ, Իթալիա թարիգիլլէ Եունանիսթան վէ Էվրոբայի զարպի արասընտա պիր սիւրաթ բոսթաար թէէսիսի մատատէսի միւզա-քէրէթ իտիլմէզտէ օլուպ, Ամինա-տան Բաթրասա պիր գաթարը մախ-սուս հարէքէթ իտէճէք, վէ օրատան բոսթա վէ եօլճուլար տողրուճա Պը-րինտիզի իչին վաբօրա բաքիպ օլա-պիլէճէքլէր տիր։ Եունան բէյնը վիւ-բէյասը Մ. Թրիգուբի՝ պու պապ-տէ Բիրէ—Ամինա—Բէյրօճնէս տէ-միր եօլ միւտիրի Մ. Տուման վէ Եու-նան վաբօր գումբանեասը էկէր Բաթրասա իլէ Պրինտիզի արասընտա տողրու պիր բոսթա իշլէթմէք իս-թէմէզ իսէ, Եունան հիւբիւմէթի՝ Լոյտ գումբանեասընին պու պապատէ ախիրէն վագր օլան թէքլիֆաթընը գապալ իտէճէքմիշ։

———

Շգօտրասա պուլընան Ավսթրիա վէ Իթալիա գօնսօլսպարընին իսրա-ը իւղերինէ մահպալի ճինայէթ մահ-քէմէսի բէիսի՝ կէչէնատ պիր ճիզվէթի բաբագրնը գաթլ իտէնէրէն մուհա-քէմէսինտէ մազնունլարա թարաֆ-կիրլիք իթմէսինտէն նաչի ազ օլնը-մըշ տըր։

Պապր Այիտէն Շգօտրա վիլայէ-թինէ վէր-լէն էմր մուճիպինճէ մէզ-քիր տավա՝ տիկէր պիր մահքէմէտէ բուլէթ օլունանագ տըր։

———

Նէրբ Տպրլ Ալէքսանդր Զայնուն կա-զէթասը՝ բրէս Պիտմարգն նութ-գընա տարիր պաղր թաֆսիլաթը միւհիմմէ վերմիշ տիր։

Բրէնսը միւշարէլէյհին նութգ՝ իյրատ օլունմասը ադրպինտէ Պէր-լինտէն պիր կիւնտէ քէչիտէ օլու-նան 1218 ատտտ թէլէկրաֆլա տիւնեանընն տեօրթ թարաֆընէնը օլունմուշ տըր։

Իչպու թէլէկրաֆլար՝ 194296 քէ-լիմէյլի հավի օլապ, կէրէք տախիը Ալէմանիատա վէ կէրէք մէմալիքը էճնէպիյէտէ 326 մահալէ քէչիտէ օլունմուշ տըր։ Միւշարէլէյհին ա-սըլ նութգը 10997 քէլիմէյլի հավի տիր։ Թէլէկրաֆլ՝ըրն պիր գըսմը Ալէմանճա վէ գըսմը տիկէրի սարը լիսանլարատան իմիշ։

Պէրլին թէլէկրաֆ իտարէսի՝ իչ-պու նութգրն սէրիան նէչը օլուն-մասը իչին 222 մաքինանրն պաչրն-տա 235 մէժուրը կէճէ վէ կիւնտուզ չայրչտրբրնը տըր։

Թէչէքքիր վէ թէպրիք իչին բը-րէնսը միւշարէլէյհէ հէր թարաֆ-տան քէչիտէ օլրնան վէ միւշարէ-լէյհ ճանիպինտէն տախի ճէվապէն չէքիլէն թէլէկրաֆլար տա պաչգա տըր։

———

—Սէրվէր կազէթասընրն մուհար-իրլէրինտէն Միլիթյատի Ամանիտի էֆէնտիյէ կիւնճիա ըւիմպէ Մէճի-տի նիչանը իհսան պույրրմրշ տըր։

—Էնգարէ ֆրգահ ապէրիյէտի գօ-մանտան վէքիլի մերիվա Ահմէտ բաչա՝ շէհրը մէզքիւրտէ վէֆաթ էթմիշ տիր։

—Գօնեա վիլայէթինտէ Ագսէրայ գաղասը պիտայէթ մահքէմէսի միւս-թանթիգի Պոտօս էֆէնտի՝ բիչվէթ այարագ ատամ սարվէրմէքտէ օր-մասընտան նաչի Ատիյէ նէզարէթին-տէն վէրիլէն էմր մուճիպինճէ իչտէն էլ չէքտրիրմիշ տիր։

—Էվվէլքի կէճէ Իւսկիւտարատա Վալիտէ պաղր ճիվարընտա Բէժի գօլճուլարը իլէ թիւթինի գաչագ-ճրլարը պէչինտէ պիր միւսատէվէ վուգու պուլուպ, թարաֆէյնտէն 60 գատար սիլահ աթըլմըշ, վէ Թօր-խանէլի-Օղլու մէրքէզինտէն բօլիսլէր եէթիչէրէք, գաչագճրլարտան Նէր-տիվէն քէյլիւ Շեվգի նամընտա պի-ընի տէրտէսի էթմիշլեր տիր։ Գու-սուր գաչագճրլար՝ թիւթինլէրի պըրագարագ գաչմըշլար տըր։

—Իօթէտէն պէրու թիւթին գա-չագճրլրը իլէ մէշղուլ օլան պիր իս-լամ իլէ իբի Խրիսթիան՝ էվվէլքի հաֆթա վուգու պուլան գար ֆուր-թունասընտա Զէնճիրլի գուլու ճի-վարընտա տօնուպ գարլար ալթրն-տա գալմըշլար, վէ պու քէրրէ գար-լարը էրիմէսիպէ նաչլարը մէյտանա չէրգմշ օլտուղընտան, էվվէլքի կիւն Ալինավատ քէօրիւնէ նագլ օլունրպ տէֆն իտիրմիշլեր տիր։

—Տիւն Սթամպօլտա կէտիք—Բա-չա ճիվարընտա սէրսէրի կիւրուհին-տէն պիրի՝ էրինտէ պուլընան սիկա-բասրը 20 եաչընտա պիր էրմէնի տէլիգանլըրընն սիկարասընտան եագմագ իսթէյէրէք մէրգումտ տէլիգանլրընն՝ սիկարասը եանմա-մագտա օլորղընը պէյան իթմէ-սի իւզերինէ մէրգումտ սէրսէրի հիտ-տէլէնէրէք, էլինտէ պուլընան պաս-թոնը պիչարէնին պաչրնա մուրուպ տորրճա եարալամշ վէ բէնտիսի տախի ախզ ու կիրիֆթ օլընմշտրը։

—Էվվէլքի կէճէ սաաթ 10½ բատ-տէլէրինտէ Պէյօղլունտա Զիչէքճի ոօգաղընտա պիր քեարկիր խանէնին լուսթ գաթընտան հարիգ զուհսուր իթմիշ իոե տէ, եալընը մէգքիւ-դաֆ եանտրը հալտէ պաստրրը-մշ տըր։

—Իօթէտէն պէրու թիւթին գա-չագճրլրը իլէ մէշղուլ օլան պիր իս-լամ իլէ իբի Խրիսթիան՝ էվվէլքի հաֆթա վուգու պուլան գար ֆուր-թունասընտա Զէնճիրլի գուլու ճի-վարընտա տօնուպ գարլար ալթրն-տա գալմըշլար, վէ պու քէրրէ գար-լարը էրիմէսիպէ նաչլարը մէյտանա չէրգմշ օլտուղընտան, էվվէլքի կիւն Ալինավատ քէօրիւնէ նագլ օլունրպ տէֆն իտիրմիշլեր տիր։ Գու-սուր գաչագճրլար՝ թիւթինլէրի պըրագարագ գաչմըշլար